

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Pénteken, September 12-dikén, 1834.

22.

NAGY BRITANNIA.

Jamaicából Jun. 30 ról költ tudósítások szerint, az ottani Képviselők Háza 26-kán ismét öszveülvén, miután az Igazgató Marquis Sligo, megnyitó beszédet tartott vólt, a' Sziget Követjének Hodgson Urnak 2500 font határozatott fizetésül. Az igazgató következő Felszólítást botsátott a' feketek lakosokhoz: „Édes barátim! A' mi jó Királyunk, a' ki nem régen személyesen vólt Jamaica-ban, még mindig emlékezik erre a' Szigetre, és sokat beszéll róla. Engem ide küldött, hogy gondotokat viseljem, 's jussaitokban óltalmazalak, de egyszersmind azt is megparantsolta, hogy Urotoknak is igazságot szolgáltatassak, és azokat, kik véletek rosszszúl bánnak, megbüntessem. Fogadjátok el tanátsomat mint barátotoktól: légyetek mérsékletesek, betületesek, és munkások, mert ha rosszszúl viselitek magatokat, 's nem dolgoztok, mivel többé rabok nem vagytok, akkor tsalhatatlanul megbüntettetnétek. Anglia és lakosai barátaitok, és véletek együtt jobbágyok: megmutatták azt az által, hogy az egy — benneket felszabadítani tölzött billt elfogadott. Uraitok is barátaitok; megmutatták azt, midőn ezt a' billt, a' nagygyűlésben keresztül hagyták menni. Hogy mind ezen jótéteményre méltók vagytok, az által bizonyíthatjátok meg, ha a' szolgálat ideje alatt szorgalmatosok vagytok. E' folyó esztendő Aug. 1-jén nem lesztek többé rabok, hanem azon naptól fogva elébbi Uratoknak, néhány esztendeig segédül szolgáltok,

hogy a' szabadsággal való élésre lassanként előre elkészüljete. Azért egyedül viseletetektől függ, vallyon ez a' szolgaság ideje rövid legyen e' vagy hosszú, mert ha elszöktök, visszahoz a' Politzia, 's tovább kell szolgálnotok, mint a' kik jól viselték magokat. Minden héten tsak ötödfél nap kell dolgoznotok, a' többi idő a' hétben tietek, 's magatok hasznotokra fordíthatjátok. Gondoljátok meg, hogy minden embernek kell dolgozni: egynek kézzel, másnak fővel: de senki sem folytathat tisztes életet, ha tsak nints valami foglalatossága: a' ti sorsotok, kézzel dolgozni: kérlek azért, telyesítsetek kötelességeket, mert különben farmatringot kaptok. Ne halgassatok rosszszaknak tanására, mert megbánjátok, ha midőn társaitok felszabadúlnak, ti erőszakos munkára ítéltettek. Ha követitek tanátsomat, 4 vagy 5 esztendő múlva, a' szerint, a' ki ehez, vagy amához a' rendhez tartozik, magatok Urai lesztek, 's egyedül feleségtek, és gyermekeitek számokra fogtok dolgozni. Nints időm a' Sziget minden részeit bójárni, 's ezt néktek személyesen szóval kijelenteni: azért nyomtattattam imez Kérülőlevelet, 's megparantsoltam, hogy elöttetek felolvastassék, ne hogy rosszszak tanás által félrevezettesetek. Reménylem, jó Királyunknak engedelmes, és szorgalmatos jobbágyai léztek, ne hogy meghánja, hogy értetek annyi sok jótett. — Jó akaró barátotok. (Aláírás.) Sligo.

Keletin diából költ tudósítások, rüt színekkal festik az ottani éhelha-

ast, melly nevezetesen B u n d e l k u n d -
ban uralkodik. Az első helyen olly nagy
a' nyomorúság, hogy az Anyák tulaj-
dongyermeküket is megeszik. Százan-
ként rognak össze, 's holt testeik rész-
szerint a' D s c h u m n á b a vettetnek,
részszerint vadállatok falják fel. Ne-
melly Szülék gyermekeiket 2, 3 leg-
fellyebb 4 Rupeert adják el, csak hogy
valahogy tengődjenek. K a s c h m i r b a n
25,000 ember halt meg ehel. Ott is meg-
eszik az Anyák gyermekeiket, sőt a' mi
több, egy aszszony a' másikat törvény-
szék elibe idézte, mivel az, a' köztök
kötött egyességet, melly szerint egy-
más gyermekeit költsönösen megölni,
's azután megemészteni fogadták volt,
meg nem tartotta.

Gróf Grey, a' ki Angoly Ország
éjszaki részébe visszavonulni szándé-
kozik, Newcastleban különös fény-
nyel fogadtatott: a' kikötőben minden
hajók kitérték vitorlájakat, minden ab-
lakból zászló lobogott, 's a' harangok
megdondultak. Egy követség elibement,
's Proceszsióval a' város házához vit-
te, hol beszédek tartattak, 's a' szom-
széd környékből köszöntő irások nyúj-
tattak bé számára.

(Times.) Syriában a' lázzadás tö-
kéletesen elnyomatott, a' mi minden
Hatalmasságok Consulainak kerüőlevelé
által tudokra adatott. N a b l u s , J e -
r u z s a l e m , és D j e b i l K h a l i b h e -
gyi lakosok főzinkosai is, minden fel-
tetel nélkül alávetették magokat: azom-
ban A l e x a n d r i á b a n még is az a' vé-
lemény, mintha Ibrahim Basa, na-
gyon ellávozott ama gyűlöletes katona
fogdosás Systemájától: az alávetésnek
csak akkor volt helye, miután a' lázza-
dók bátorságosítottak fegyverjek meg-
tartása felől.

Aug. 18-kán E s p o i r kir. hajó F a l -
mouthból, L i s b o n á b a érkezett,
hová a' Portugallus Kormány részére

40,000 fontot sterl. ben vitt magával. A'
Cortesek Ülések megnyitásakor azt vár-
ták, hogy majd Dom Pedro határ-
talan sajtó szabadságot hirdet. D o m
P e d r o e g é s s é g e tökéletesen helyre-
állott. T a r nevű gőzhajót, mellyen
Oportóba utazott volt, annyira meg-
szerette, hogy L i s b o n á b a rendelte,
a' maga mindenkori használására. Spa-
nyol Országból kedvetlen hírek szár-
nyallanak. D o n C a r l o s igen munkás,
sok pénze van, 's minden nap gőzha-
jókát vár Hollandiából.

A' D u b l i n b a n minap tartott Pro-
testans gyülekezeten, Gróf V i n c h i l -
s e á h o z egy köszönő irás intézített,
mellyben a' többek közt jelentetett,
hogy I r l a n d b a n a' Cath. Megyékben
rabság, és nyomorúság uralkodik, és
hogy Irlandia egyedül a' Protestantis-
musra való által menetel után boldo-
gúlhat. O' C o n n e l l , ki most Irland
fő városait bégárja, egy — C o r k b a n
tartott beszédjében nagyon magasztal-
ja a' Minisztereket, ellenben a' kilépett
Miniszterek, még csak Gróf Grey el-
len is felette kikél. Irlandnak belsejé-
ben ismét meghasonlások és erőszakos-
kodások támadtak. A' C h o l e r a is ki-
ütött, és csak Dublinban Aug. 16 kán
168 újabb betegségek jelentettek.

(Times.) A' Frantzia Kormány hat-
hatósabb eszközöket kíván fordítani
mint eddig, azon summa követelésé-
re, mellyel a' Spanyol Kormány, Fran-
tzia jobbagyoknak tartozik. R i g n y
Admiralis, egy minapi — a' Parisban
lévő Spanyol követel tartott beszélge-
tés közben, csak ugyan sürgette az em-
lített tartozást, 's mint mondják azon
alkalommal, a' Spanyol Kormányt igaz-
ságtalansággal vádolta. Az Admiralis
olly magas hangot vett fel, hogy még
fenyegette is a' követet, adná által ü-
leveleit, ha a' frantzia hitelezőknek
nem kíván igazságot kiszolgáltatni. Már

ez a történet akár igaz legyen, akár nem, annyi bizonyos, hogy ez a summa, mellyel Spanyol Ország, Angoly, és Frantzia Országnak tartozik, megérdemli, hogy magát a Status miatta érdekelje. — (Morning Herald.) A Liberalismus Európában, mellyhez ma, kivált új Kormányokban, Státus férfiak is tsatlakoznak, kevésbé helyezettett virtus, és böltsesség, mint inkább tselszövések által. Tekintsünk tsak Spanyol Országra, vagy Portugalliára, Frantzia Országra, vagy Belgiumra, úgy találjuk, hogy mindegyik ezen szabad Kormányok között, szabadabb beszédben, mint tselekedetben. Mindegyik a szabadság szent nevezetére hivatkozik, s még is a legnagyobb elnyomást követi el. A megszabadított Lisbonában, meztelen, vagy legalább fegyvertelen emberek, fényes nappal, az útszán megtámadtatnak, sőt meg is gyilkoltatnak, a nélkül, hogy iránta törvényes vizsgálat tétetnék. Belgiumban a Frantzia Köztársaság Katakombáiból, egy Decretumot ástak ki, tsakhogy a Monarchicai elnyomatás erőszakos tetteit igazolják. Frantzia országban telve vagynak a tömlötzők politikai áldozatokkal, s a liberalis Monarchának kedves időlöltése, a sajtó üldözése. Spanyol Országban a Jury, és sajtó szabadság, veszedelmes nyításoknak tartatnának, mellyeket a Kormányok minden esetre meg kell akadályoztatnia.

Hivatalos tudósítások után tudjuk, hogy Brittus Nyugat India, 177,140 angoly négyszegű mértföldet foglal magában, és így még félszer nagyobb, mint Nagy Britannia, és Irland egyesült Királyságok. A népesség 74,240 feje, és 884,600 színes, és fekete személyre megyen. A kevével 541,500 font, s az igazgatásra megkívántató költség 551,600 font sterlingre számittatik. A behozatal 5,806,400 font, a kivitel el-

lenben 9,932,500 font. A földbirto-
kot 21,972,549 's az egészet jelenleg
126 690,000-re tészik. Jamaica-ban Jul.
4-kén Sligo Marquis a Gyűlést Aug.
5 ig felfüggesztette.

Az alatt, míg Jamaica-ból, Antiguából, és Barbadoesből kedvező hírek jönnek a rabszolgák felszabadittatásokat illető bill végett, Sz. Kristófban a Negerek vonakodtak az új systemat elfogadni, sőt még kövekkel is hajigáltak a helytartóra, a kéntelen volt a szomszéd szigetből segítséget hozni.

Bizonyos John Vills nevű angoly, egy új hajó nemétalált fel, melly a gőz hajó formájára van ugyan építve, és lapáttal hajtatik, de a gőz egészen szükségtelenné teszi. Akárhonnan jöjjön a szél, a hajó menetele legkevésbbé sem tartóztatik fel. A hirtelel támadni szokott széllel együtt járó rossz következesek, ezen Mechanismus által egészen megakadályoztatnak. Ezen feltalálás nagy hasznot hajthat, a malmok építésénél, és minden nemű Fabrikálnál is.

Essexben, az úgynevezett klasztróm tömlötzben, kevéssel ezelőtt próbát tettek, a gázzal való főzéssel. Ez úgy történik meg, hogy a gázt egy kerék tsöbe vezetik, mellynek közepében a hús nyárson van. Hogy a melegség egy helyre hajtassék, egy bádoggolyóbis a láng felibe tétetik, úgy, hogy a melegség a húst mindenfelől érje. A golyóbis nyílása felibe, még egy gőz üst is tétethetik, mellynek alsó részében levest főzni lehet, az alatt míg felső részébe más valami tölthetik. Ha nagyobb mennyiségű ételt akarunk készíteni, akkor a főző szert nagyobbra lehet tsimáltatni. Egy 9 fontnyi borjúpetsenye 2 óra alatt tökéletesen megsül, a nélkül, hogy a húsnek legkellemetlenebb ize, vagy szaga

leone. Jelenleg olly készítvény is munkában vagyon, mellyel egyszerre sütni is, főzni is lehet, a' nélkül, hogy az által a' költségek többre menne.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Moniteur.) Lilloise ágyús brigg, még Jul. 3 kán 1833 ban Blosserville Julius parantsolatja alatt indult ki Dünkirchenből, Island felé a' Stockfisch halászat őltalmazására, azon útasítással, hogy egyszersmind próbáljon Grönlandhoz minél közelebb menni: azolta az említett brigg felől semmi sem hallatszott minden Consulokhoz intézett tudakozódások után sem, hanem Blosserville Urnak egy testvérje írja. Antonyból Jul. 1-ről 1834-ről, hogy bátyja Jul. 29-kén Grönlandhoz 10 órányira, egy — még laktalan tért fedezett fel, 's elküldé egyszersmind annak alaprajzát a' Miniszterhez. Ekkoráig a' földabroszon, a' felfedezett tér üres helyén, angoly vagy Dánus neveket lehetett olvasni, most ellenben már frantziákat is. Igen dítseríte bajtársait, de egyszersmind viszsztatérésre való vágyát is nyilatkozattata, a' miből gyanítani lehet, hogy sok szenvedések, és viszon'agságok után nem sokára ismét meglátja Frantzia Országot.

A' Pair Törvényszéki Biztosság, Aug. 26-kán az Aprilisi történetek miatt, 62 bevádolt személyt botsátott szabadon. A' Párisi nyughatatlanság miatt tsak 20-an a' többiek mind, vagy Lyoni, vagy a' Sz. Elienni zenebonáért valának befogva. A' külömbféle Ordonnantzokból kisül, hogy 1500 befogatott személyek közzül, tsak 420-an voltak hátra, kik a' nagy öszyeesküvés miatt tömlöztözöttettek. Ez a' szám elég nagy ugyan, de reményleni lehet, hogy a' Per lefolytaíg, megkevesedik. Átaljában nem lárhoztatják a' Biztosság kemény-

ségét, hanem tsak lassúságát a' munkálatban. A' szerentsétlen ártatlanok e' szerint, több hónapi tömlöztözés után, végre megszabadultak, de talán nagyobb nyomoruságra, mint a' mellynek fogáságok alatt valának kiteve, mert minden élelem módjokat elvesztvén, felebarátjaik könyörületességekre kentelenek számot tartani.

Oránból Aug. 5-ről költ tudósítások szerint, a' belföldi lakosok, mindég jobban jobban közelednek a' Frantziákhoz, 's az egész környéken bátorság uralkodik. A' Stabalis tiszték, minden vezér, vagy kíséret nélkül, bójárják az egész Provintziát, 's folytatják geographiai munkájokat. A' katona osztályok minden háborgatás nélkül eljutnak Arzevig, és Mostaganemig, 's egyes útasok Mascara ből, és Mostaganemből Oranig. Az Arabsok a' szökevényeket vissza küldötték, 's lovaikat, és öszvéreiket kibérlelik óltató áron frantzia tisztéknek. A' frantzia Generális használja ezen kedvező helyzetet, 's a' piatzokat megrakatja gabonával, és marhával.

SPANYOL ORSZÁG.

Egy levelező Aug. 30-ról következőképpen ír a' Spanyol dolgokról: Az éjszaki Provintziákban, még mindég ugyan azon a' lábbon van a' háború, tsak hogy Rodil katonái a' sok marsolás után romlani kezdenek, 's a' pénzszüke is érezhető. Rodilnak planuma közelébről megvizsgálva nem rossz volt. A' midön tudniillik a' főhelyeket, az Ország termékeny részeiben jegyezte ki, megakadályoztatta az Insurgensek számára történendő eleségnek, kivált a' bornak, melly a' Navarrabeliek egyetlenegy erősítő eszközök, szállítását, 's tsak kevés lineára szoritotta ellenségét, azt is úgy, hogy minden mozdulatján keresztül láthas-

son. Ugy, de az Insurgensek mindenütt otthon vagynak, 's mindenütt találnak eleségre, és mivel árulástól nem tarthatnak, egy, sőt néha csak fél órányira tartózkodnak minden félelem nélkül az ellenségtől. Az ország belsejében sokan vagynak a' Királyné részén, de a' Liberalisoknak nem adnak fegyvert kezekbe, 's ez által nem kevés segédelemtől megfosztatnak. A' sereg jó tisztek híjjával vagyon, mert majd igen fiatalok, és tapasztalatlanok, majd elvénültek: van példa, hogy egy osztályból, egyszerre 3 tiszti is elbúcsúzott. Ez egy Decretumra adott alkalmatosságot, mellynek erejénél fogva bizonyos határ idő tételik, mellynek eltelté után senki sem hagyhatja el a' katonaságot. Azonközben a' tsatapiatzon naponként 80 sőt néha 90,000 Ratio osztatik ki, lehet hát képzelni, mennyire tenkre tételik az Ország lassan lassan. A' Lequeitio alatti győzedelmről szárnyallott hír hamis, noha hihető, hogy ez a' kikötő el vagyon foglalva, úgy szinte a' Madridi Revoluzió sem valósodott meg, — annyit azomban még is el lehet hinni, hogy a' lakosság forrásban van, 's kevés kell, hogy kiüssön a' lázzadás. A' Cabinetban meghasonlás támadt. Martinez de la Rosa, és Moscoso különösen a' Királyné kegyelmében vagynak, és azért nem csak Miniszterialis változástól, de a' Kamara feloldoztatásától is tartanak. Meg lehet, hogy a' frantzia befolyás, az adósság megkevesítése miatt sokat tesz, és éppen azért Torreno, 's a' Kamara Majoritása a' Publicumnál kedvezést talál. Vélekedésem szerint, nem messze van az idő, mellyben vagy Martinez de la Rosa, vagy Torreno megbuknak. Az első esetben az Arguellisták, és Mina léptének fel, 's a' frantzia közbenjárás, magától megszűnnék: a'

második esetben; a' Királyné nem képes külső segedelem nélkül tovább megmaradni, sőt segedelem mellett is elvesztheti ügyét. Frantzia országban sokat panaszkodnak a' fél bankeroth miatt, mellyet Torreno javallott, holott az csak 3 következő tizikelyből áll: 1) A' közadósság minden nemei el vagynak esmerve. 2-or a' Spanyol Finantziának végképpen rendbeszedéséig, minden kamat fizetések fel vagynak függesztve. 3-or a' végképpeni rendbeszedés a' polgári háború bevégezte után történik meg. Sok volna mindent előhozni a' tárgy felvilágosítására, de azok, kik Spanyol Országot képesnek hiszik fizetni, — nagyon tsatlakoznak. A' Kamara 12-kén tartott Ülésében, egy avas törvénykönyv, mellyben a' halálos büntetés gyakorta előjön, még pedig rangra, és születésre való tekintet mellett, — terjesztetett elő. Ezt igazán inkább Ironiának lehet tekinteni, mint valóságnak, 's tsak arra szolgál, hogy a' Cortesek komolyabb foglalatosságtól elvonattassanak.

(Moniteur.) Bayonne Sept. 2 kán. Azt mondják, hogy 2 Guipuzcoai osztály fel vagyon oldva. Don Carlos 30-kán Arrazon, keresztül ment.

(Messenger des Chambres.) A' Spanyol Országgyűlésen a' főkérdés, Don Carlosnak a' thrónustól való kizárása. A' Proceresek között sokan nem akarják magokat nyilatkoztatni, 's ez, vagy amaz szín alatt, helyeket oda hagyják. Ha tsak a' Praetendensnek személye forogna fenn, akkor könnyebb volna a' dolgon keresztül esni, — de azám a' baj, hogy a' gyermekek jussok is veszedelmeztetik.

(Indicateur de Bordeaux.) A' Navarrai Junta, melly Elisondóban nem hitte magát bátorságban, 25 kón éjtszaka Aldudesbe húzódott, az alatt, mig D. Carlos Enguyban tartózkodott.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Lord Grey a Királyhoz intézett utolsó tudósításában abbéli meggyőződését nyilatkoztatá, hogy Angoly Országot, egyedül egy kemény Tory Miniszterium óvhatja meg a legszerentsebb következésű lázzadástól.

(Hampshire Telegraph.) Don Carlos felesége, a ki gyermekestől Alverstokéban tartózkodik, hideglélésbe esett. Rosz Kapitány, a ki a Svétziai, Daniai, és Orosz Udvaroktól visszatért, jelenleg tengeri utazásának kiadásával foglalatoskodik. Tsak magában Angliában 5000 példányra nyert aláírást 3 hónapi távolléte alatt.

Sept. 8 dikán Bétshez, mintegy 6 mértföldnyire, N e m e t Ú j v á r b a n delutáni 2 órakor, egy külső Városban tűz támadt, melly erős szél, és nagy szárazság miatt, olly hirtelen elterjedt, hogy 2 óra mulva a' belső várost is elérte, 's ennek nagyobb részét, minden éghető szerekkel együtt megemésztette. A' kir. kastély, az inzinór akadémia 's még két három épület maradt tsak meg belől a' városban. A' lakosok közül sokan odaégték.

M O R V A O R S Z Á G.

A' Brüni újság írja, hogy Ő Ts. K. Felségek, Ferentz Károly 'és Lajos Ő Ts. K. Fő Hertzegségek, és a' Bajor korona örökös Ő Kir. Fensége több ízben jelen voltak azon hadi gyakorlatok megvizsgálásán, mellyek Brünnhöz mintegy másfél órányira, Szept. 9 kéig a' Turasnál fekvő tábornál tartattak.

B É T S.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Gróf Réviczky Ádám Urhoz, Sz. István Magyar Király Rende Cancellárjához botosított Kabinéti kegyelmes írata által, Főnemes Harti Hackher Ferdinánd

Urát az alsó Ausztriai kereskedés- és váltólevelék törvényszéke Praesidensét és az alsó Ausztriai nemesrend törvényszéke Vice Praesidensét nyugodalomra botosítottakor, kegyelmesen tekintetbe vévén ötven esztendőnél tovább folytatott hív és buzgó szolgálatját, felséges megelegedésének megkülömböztető jeléül Sz. István Magyar Király Rende keresztjével, a' díjak elengedése mellett, megtisztelni. — Hasonló Kabinéti kegyelmes írata által Gróf Serényi János Urát a' Szomolnoki pénzverésre és bányászásra ügyelő Fő Felügyelőt számol esztendeig folytatott hasznos szolgálatjának tekintetéből, ugyan Sz. István Magyar Király Rende keresztjével, a' taksák elengedése mellett megajándékozni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Aug. 27-kén költ kegyelmes határozata által Szentkirályi László Ur meghalozása által a' hétszemélyes kir. Főtörvényszék-nél megüresült Táblabirói hivatalra Matkovich István Urát eddig Personalisi Itélőmestert kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Aug. 29-kén költ kir. határozatában Szathmáry József Urát Magyarországi ügyvédöt és a' Magyar Kir. Helytartótanátsnál Agenst a' tiszántúli kerületi törvénytáblához számszeletti Táblabíróvá kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

P o ' s o n. Sept. 9-kén. E' f. h. 6-kán egyedül a' Nagymltgú Fő Rendeknél tartatott a' 252 dik országos Ülés; — mellyben a' Törvénykezési munkálatnak „a' Fériákról“ szolló XIII dik tükelye vétetett tanátskozás alá. A' Ttes Harok és RR. Szerkezetének 1-ső ssa, — ide nem értvén már a' VIII-diktükely ereje szerént a' Hétszemélyes Táb-

lát, — megtartatott; melly így szól: Az 1723-diki 29-dik törv. tizikkelyben meghatározott rendes Fériák jövedőre is megerősítetnek; azzal a változással, hogy a' Szent-Mártoni törvénykezési Évszak (Terminus) csak November 20-dikán kezdődjék; 's továbbá is Szent Tamás Apostol. napjáig tartson, — a' Vízkereszti törvénykezési Évszak pedig, mindenkor a' Vízkereszti innep után legközelebb eső napon az az Januarius 7-kén kezdődjék; — végre, a' Farsangi utolsó, a' Kereszt járó, 's Húsveti napokra eső kissebb fériák egészen megszűnjenek. — Így a' 2-dik §. is helyben hagyatott, hogy t. i. törvényes napokul vetessenek az illető hatóság által eltörölt innep napok is; 's így az úgy nevezett decretalis napok megtartása eltöröltetik. — A' 3-dik §-ra a' volt a' Nagymltgú Fő Rendek észrevételök, hogy a' mennyiben Ország Gyűlés alatt se az Elölülök, se a' Hétszemélyes Táblánál Köz-Bírószágot viselő Fő Ispányok, se az Itelő Mesterek se a' királyi Tábla több Tagai, az Országos Ülésekből, mellyeknek rendszerént minden nap kelletnék tartatniok, el nem maradhatnának; — de e' dolog felől nem is lehetne mind addig semmi bizonyos határozatot tenni, míg az Ország Gyűlések tartósságok ideje 's módja el nem határozatnék, mert a' jövedő Ország-Gyűlésnek törvényes határidőre szabása talám megtörténhető, de e' jelen Ország Gyűlés iránt hozandó törvény, a' kései megerősítés miatt, — hanem ha időközileg, — alig ha használhatna valamit; ez okért az 1850 diki Ország-Gyűlés határozata, hol a' Tettes Karok önn magok is ált látták a' dolog nehézségeit, — tartassék meg: hogy t. i. Ország Gyűlés alatt a' legfőbb Törvény Székek által tsupán bünt boszszuló perek, nem pedig polgáriak is vétethesének megvizsgálat alá. — Ezután „a'

Birói 's egyéb. Rovatokról' (Taxis) szóló XIV tizikkely vétetett elő. — A' kerületi tanátskozasok, az Urbéri Törvények hozatala iránt, folynak.

A' Bajor királyi tudományos Akademia Aug. 25 kén tartotta közönséges nyilvános üléset a' király születés-és névnapja inneplésére. Ez alkalommal többek közt tiszteletbeli tagokul választattak Msgs Gróf Teleki Jó'sef, és Msgs Gróf Széchenyi István derék hazánkfiak mint jeles Irók 's a' magy. tudományos Társaság elnöki egyszersmind alapító és igazgató tagjai.

Pécs: Tek. Baranya Vmegye KK. és RRei Aug. 26 kán, szeretett főispánjok Végh István Ó Excja elnöksége alatt közgyűlést tartván, felolvastatott a' megye országgyűlési egyik követének Siskovics Jó'sef Úrnak levele, mellyben házi körülményei miatt követi tisztérül lemondott. Ezen levél az egész közönség egy akarattal határozatlan bizodalmat nyilatkoztatván a' tisztelt követ iránt, lemondását nem fogadá el, hanem újra megkérte: hogy továbbra is állhatatos buzgósággal és hívséggel a' haza javára munkálkodni meg ne szűnjék; — melly sürgetés 's ritka bizodalomnak hódolván a' tisztelt tag, követségét továbbra is megtartotta.

Döbrentei Gábornak a' Budai kerületben első helyettes k. tartománybiztossá léptetése által, megüresült helyére 2 dik helyettes k. tartománybiztossá Ó Felsége. nevében a' nagymélt. magyar kir. udv. Kantzellarja, Mátyus Jánost, elébb Ferdinánd kir. főhertzeg huszár ezredében másodkapitányt nevezé ki, 's ez, hitét országos polgári hivatalában a' nagymélt. magyar kir. Helytartó Tanátszine előtt Sept. 1-sőjén tette el.

Bő városban (Sopron Várm. ben) Aug. 10 kén a' város éjszaki szélén egy asszony gonlatlansága miatt a' kony-

hából kiröppen a' láng, minthogy éppen éjszakai szél dühöng, néhány pertz alatt az egész város tűzbe borult; 's 10 gazda- és 8 zsellér-házon kívül, a' többi a' templommal együtt egy óra alatt mind hamuvá lett. A' népből, mely éppen szentegyházban ajtatoskodott, mire innen kitódult, már senki házafelé valamijét kimenteni nem mehetett, 's így jobbára mindnyájan lönkre jutottak. A' retszögő lángok semmi közeledést vagy oltáshoz juthatást nem engedvén, a' házak, keveset kivéve, nemcsak hogy beégtek, de mivel többnyire fatalpakra voltak építve, össze is omladoztak. A' kár, templomon, iskolaházon, vendégfogadón, uradalmi majoron 's a' benne megemésztetett sok butorokon kívül, mintegy 60,000 fra bétstülettik. A' szegény lakosság keservét még azon körülmény is nehezíti, hogy különben sem teremvén takarmány, vagy élelem, biztos hajlék hiánya mellett nints marháját is mivel telettelnie, nints mit jövendőre elvetnie. Egy részét keserű könnyeiknek a' tűzveszélénél rögtön ott termett földesurok Jankovich Izidór kamarás Ur letöröltte, a' károsultakat egyenként eljárván 's mind pénz, mind pedig élelembeli segedelemmel vigasztalván meg. Ugyan ezt tevék adakozásaikra nézve Vég h István koronaőr ő excja, 's Horváth uraságok a' körüllevő helységekkel együtt: de mind ezen segedelmek tsak legelső szükségeiket valának kielégítők, 's mennyi még a' következő szükölködésből származó inség!

Kö v á g ó. Ö r s Aug. 28. Valamint honunk nagyobb része sínli a' nagy szárazság sulyát, úgy különösen a' Balaton-melléki tájt is széltiben és hosszás-

ban iszonyú aszály perzseli. Elmondhatni, hogy a' mult évi ősztől fogva vidékünkön igazi 's ekejárásnyi eső nem áztatta még a' különben értzkemény-ségű földet: elannyira, hogy némelly parlagokat egész mostanig sem lehet felugarlani. Kivévén, némelly a' víz miatt máskor kaszálhatlan bozótokat, se széna, se sarju. Árpa, tönköly, zab alig lett annyi, mennyit elvetni lehetesen. Kukoritzához, mely más vidéken még is hir szerint nem egészen mostoha, itt szinte semmi remény, valamint burgonyához sem. Kendert sokan nem is vethettek. A' szomorú kopársággá változott legelőből pedig minden órán kifogynak marháink. Egyedül szőlőhegyeink (noha bennök a' jégeső holmi károkat tett) biztatnak szép áldással, de a' tőpörödni kezdő szőlősze-mek is már szinte nagyon szomjazzák az esőt. Illy szörnyű szárazságra mostan élő ember nem emlékezik, ha tsak 1718-ra nem, mellyben hasonlóan majd semmi eső sem volt. Már itt körül belől a' bozótok is régóta égnek, a' nélkül, hogy a' tűz a' handzékoknak (zsombékoknak) majd ölnyi mélységre ható gyökereibe harapódzván, eloltathatnék. E' miatt Szigliget körül egész telek elégett 's több keresztből álló kalangya süllyedt a' tüzes hamuba.

A' Pénz folyamata September' 11-kén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 98 7/8
Az 1820-béli sorsosok: —
Az 1821-béli hasonlók: 137 1/2
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligázióji: 57 3/5 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 123 5/8 for. ton. Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315)

Nyomató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)